DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

15. februar 2007 *

I sag C-292/05,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til protokollen af 3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager indgivet af Efetio Patron (Grækenland) ved afgørelse af 8. juni 2005, indgået til Domstolen den 20. juli 2005, i sagen:

Irini Lechouritou,

Vasilios Karkoulias,

Georgios Pavlopoulos,

Panagiotis Brátsikas,

Dimitrios Sotiropoulos,

Georgios Dimopoulos

mod

Dimosio tis Omospondiakis Dimokratias tis Germanias,

* Processprog: græsk.

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, og dommerne R. Schintgen (refererende dommer), J. Klučka, R. Silva de Lapuerta og J. Makarczyk,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer
justitssekretær: ekspeditionssekretær L. Hewlett,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 28. september 2006,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Lechouritou, Karkoulias, Pavlopoulos, Brátsikas, Sotiropoulos og Dimopoulos ved dikigoros I. Stamoulis og Rechtsanwalt J. Lau

— den tyske regering ved R. Wagner, som befuldmægtiget, bistået af professor B. Heß

— den italienske regering ved I.M. Braguglia, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato G. Aiello

— den nederlandske regering ved H.G. Sevenster og M. de Grave, som befuldmægtigede

— den polske regering ved T. Nowakowski, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved M. Condou-Durande og A.-M. Rouchaud-Joët, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 8. november 2006,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 1 i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1978 L 304, s. 17), som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse (EFT L 304, s. 1, og — den ændrede tekst — s. 77), ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Hellenske Republiks tiltrædelse (EFT L 388, s. 1) og ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse (EFT L 285, s. 1, herefter »Bruxelles-konventionen«).

2 Anmodningen er blevet forelagt i en sag mellem Irini Lechouritou, Vasilios Karkoulias, Georgios Pavlopoulos, Panagiotis Brátsikas, Dimitrios Sotiropoulos og Georgios Dimopoulos, som er græske statsborgere med bopæl i Grækenland og sagsøgere i hovedsagen, og Forbundsrepublikken Tyskland vedrørende erstatning af den økonomiske og ikke-økonomiske skade, som de har lidt som følge af de tyske væbnede styrkers handlinger, som deres forældre var ofre for under besættelsen af Grækenland under Anden Verdenskrig.

Retsforskrifter

3 Bruxelles-konventionens artikel 1, som udgør dennes afsnit I, der har overskriften »anvendelsesområde«, foreskriver:

»Denne konvention finder anvendelse på borgerlige sager, herunder handelssager, uanset domsmyndighedens art. Den omfatter i særdeleshed ikke sager om skat, told eller administrative anliggender.

Den finder ikke anvendelse på:

1) fysiske personers retlige status samt deres rets- og handleevne, formueforholdet mellem ægtefæller samt arv efter loven eller testamente

2) konkurs, akkord og andre lignende ordninger

3) social sikring

4) voldgift.«

4 De kompetenceregler, som Bruxelles-konventionen opstiller, findes i artikel 2-24, som udgør dennes afsnit II.

5 Artikel 2, som findes i afsnit II, afdeling 1, under overskriften »Almindelige bestemmelser«, opstiller Bruxelles-konventionens almindelige regel, som har følgende ordlyd:

»Med forbehold af bestemmelserne i denne konvention skal personer, der har bopæl på en kontraherende stats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne stat.«

6 Bruxelles-konventionens artikel 3, stk. 1, der findes i samme afdeling 1, har følgende ordlyd:

»Personer, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan kun sagsøges ved retterne i en anden kontraherende stat i medfør af de regler, der er fastsat i afdeling 2-6 i dette afsnit.«

7 Bruxelles-konventionens artikel 5-18, som tilsammen udgør afdeling 2-6 i afsnit II, opstiller specielle kompetenceregler, præceptive kompetenceregler og regler om enekompetence.

8 Bruxelles-konventionens artikel 5, som findes i afsnit II, afdeling 2, der har overskriften »Specielle kompetenceregler«, bestemmer:

»En person, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan sagsøges i en anden kontraherende stat:

[...]

3) i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået

4) i sager, i hvilke der påstås erstatning eller genoprettelse af en tidligere tilstand i anledning af en strafbar handling, ved den ret, hvor straffesagen er anlagt, såfremt denne ret i henhold til den nationale lovgivning kan påkende borgerlige krav.

[...]«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

9 Det fremgår af de sagsakter, Domstolen har modtaget fra den forelæggende ret, at baggrunden for hovedsagen er den massakre på civile, som soldater i de tyske væbnede styrker begik den 13. december 1943, og som 676 indbyggere i kommunen Kalavrita (Grækenland) blev ofre for.

10 I løbet af 1995 anlagde sagsøgerne i hovedsagen sag ved Polymeles Protodikio Kalavriton med henblik på at opnå, at Forbundsrepublikken Tyskland blev dømt til at erstatte den økonomiske skade samt tort, svie og smerte, som blev påført dem af de væbnede tyske styrker.

11 I 1998 afviste Polymeles Protodikio Kalavriton, for hvilken Forbundsrepublikken Tyskland ikke gav møde, søgsmålet med den begrundelse, at de græske domstole savner kompetence til at påkende sagen, da den sagsøgte stat, som er en suveræn stat, nyder immunitet i henhold til den græske retsplejelovs artikel 3, stk. 2.

12 I januar 1999 indbragte sagsøgerne i hovedsagen nævnte afgørelse for Efetio Patron, som efter i løbet af 2001 at have afgjort, at appellen kan antages til realitetsbehandling, udsatte den endelige afgørelse af sagen, indtil Anotato Idiko Dikastirio (den særlige højesteret) har truffet afgørelse i en parallel sag om fortolkningen af folkeretlige retsregler vedrørende suveræne staters retlige immunitet og kvalificeringen af disse som regler, der er almindeligt anerkendte af det internationale samfund. I nævnte sag var spørgsmålet nærmere bestemt, dels om der er grund til at anse artikel 11 i den europæiske konvention om staternes immunitet, underskrevet i Basel den 16. maj 1972, men som Den Hellenske Republik ikke har tiltrådt — og hvorefter »[e]n kontraherende stat ikke kan påberåbe sig retlig immunitet for en ret i en anden kontraherende stat, når sagen vedrører

erstatning for en legemlig eller materiel skade som følge af en faktisk omstændighed, der er opstået på forum-statens territorium, og skadevolderen var tilstede dér på det tidspunkt, hvor denne omstændighed opstod« — for en folkeretlig retsregel, der er almindeligt anerkendt. Dels var spørgsmålet også, om denne undtagelse til de kontraherende staters immunitet, i overensstemmelse med international sædvane, dækker krav om erstatning for strafbare handlinger begået under en væbnet konflikt, men som har berørt personer — tilhørende en afgrænset gruppe eller en bestemt lokalitet — som ingen forbindelse havde med de væbnede sammenstød og ikke deltog i krigshandlingerne.

13 I 2002 fastslog Anotato Idiko Dikastirio i denne henseende i den sag, som den var blevet forelagt, at »der på folkerettens nuværende udviklingstrin fortsat består en almindelig anerkendt, folkeretlig regel, hvorefter en stat ikke kan sagsøges ved andre staters domstole for erstatning for enhver form for retsstridig handling, der fandt sted på forum-statens territorium, og hvori den sagsøgte stats væbnede styrker var involveret, hverken under krig eller i fredstid«, hvorfor den sagsøgte stat i dette tilfælde nyder immunitet.

14 I henhold til artikel 100, stk. 4, i den græske grundlov er afgørelser, der er truffet af Anotato Idiko Dikastirio, »endelige«. Ifølge artikel 54, stk. 1, i loven vedrørende denne ret har en afgørelse fra denne, hvorved der træffes afgørelse vedrørende spørgsmål om, hvorvidt folkeretlige regler skal anses for almindeligt anerkendt, almen gyldighed, således at en afgørelse fra Anotato Idiko Dikastirio, hvorved der træffes afgørelse vedrørende spørgsmål om, hvorvidt konkrete, folkeretlige regler

skal anses for almindeligt anerkendte, og den heri formulerede bedømmelse ikke kun er bindende for den ret, som forelagde sagen for Anotato Idiko Dikastirio, og for de parter, som anlagde den sag, der giver anledning til nævnte dom, men også for enhver ret eller instans i Den Hellenske Republik, ved hvilken det samme retlige spørgsmål rejses.

15 Efter at sagsøgerne i hovedsagen havde påberåbt sig Bruxelles-konventionen og nærmere bestemt dennes artikel 5, nr. 3 og 4, som ifølge sagsøgerne har ophævet den immunitet, staterne nyder, i alle tilfælde af lovovertrædelser begået på den stats område, hvori der er anlagt sag, er den foreliggende ret dog i tvivl om, hvorvidt den for retten indbragte sag er omfattet af nævnte konventions anvendelsesområde, idet den herved har fremhævet, at spørgsmålet om, hvorvidt den sagsøgte stat nyder immunitet, og de græske domstole følgelig savner kompetence til at påkende den sag, der er indbragt for den, afhænger af løsningen af de retsspørgsmål, hvorom der består tvivl.

16 Af disse grunde har Efetio Patron besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Hører erstatningssøgsmål anlagt af fysiske personer mod en kontraherende stat som civilretligt ansvarlig for sine væbnede styrkers handlinger eller undladelser under anvendelsesområdet for artikel 1 i Bruxelles-konventionen, når de pågældende handlinger og undladelser fandt sted under besættelsen af det land, hvori sagsøgerne har bopæl, og er i åbenlys strid med krigsretten og muligvis kan anses for en forbrydelse mod menneskeheden?«

2) Er den sagsøgte stats anbringende om immunitet foreneligt med Bruxelles-konventionen med den følge, at konventionen i givet fald ikke kan finde anvendelse på handlinger og undladelser, som sagsøgtes væbnede styrker har begået, og som fandt sted inden ikrafttrædelsen af den pågældende konvention, nemlig i perioden 1941-1944?«

Retsforhandlingerne for Domstolen

17 Ved skrivelse indleveret til Domstolens Justitskontor den 28. november 2006 har sagsøgerne i hovedsagen afgivet bemærkninger til generaladvokatens forslag til afgørelse og har anmodet Domstolen om at »fastslå, at den foreliggende sag er af »særlig vigtighed«, og [at] henvise den til Domstolens plenum eller Store Afdeling i henhold til artikel 15 i Domstolens statut«.

18 Hertil bemærkes straks, at det hverken i Domstolens statut eller procesreglement er bestemt, at parterne har mulighed for at afgive bemærkninger til generaladvokatens forslag til afgørelse. Det følger ligeledes af praksis, at en sådan anmodning skal afslås (jf. bl.a. kendelse af 4.2.2000, sag C-17/98, Emesa Sugar, Sml. I, s. 665, præmis 2 og 19).

19 Det bemærkes ligeledes, at artikel 16, stk. 3, i Domstolens statut bestemmer, at »[denne] sættes som stor afdeling, når en medlemsstat eller en af Fællesskabernes institutioner, som er part i sagen, anmoder herom«.

20 Dels fremgår det således af selve ordlyden af artikel 16, stk. 3, at private borgere ikke er berettigede til at fremsætte en sådan anmodning, dels er anmodningen om at henvise sagen til Store Afdeling ikke i det foreliggende tilfælde blevet fremsat af en medlemsstat eller en af Fællesskabernes institutioner, som er part i sagen.

21 Bortset fra de tilfælde, der er opregnet i artikel 16, stk. 4, er det desuden Domstolen selv, som i henhold til artikel 16, stk. 5, har muligheden for efter at have hørt generaladvokaten at beslutte at henvise sagen til plenum, når den finder, at denne sag er af særlig vigtighed.

22 I det foreliggende tilfælde finder Domstolen, at der ikke er grundlag for at beslutte en sådan henvisning.

23 Under sådanne omstændigheder kan den i præmis 17 i denne dom beskrevne anmodning alene afslås.

24 Det skal tilføjes, at resultatet ville blive det samme i tilfælde af, at anmodningen fra sagsøgerne i hovedsagen måtte anses for at tilsigte at få genåbnet den mundtlige forhandling.

25 I den forbindelse bemærkes, at Domstolen af egen drift, på forslag af generaladvokaten eller på parternes begæring i henhold til procesreglementets artikel 61, kan træffe bestemmelse om genåbning af den mundtlige forhandling, såfremt den finder, at sagen er utilstrækkeligt oplyst, eller at sagen skal afgøres på grundlag af et argument, som ikke har været drøftet af parterne (jf. bl.a. dom af 19.2.2002, sag C-309/99, Wouters m.fl., Sml. I, s. 1577, præmis 42, af 14.12.2004, sag C-309/02, Radlberger Getränkegesellschaft og S. Spitz, Sml. I, s. 11763, præmis 22, og af 29.6.2006, sag C-308/04 P, SGL Carbon mod Kommissionen, Sml. I, s. 5977, præmis 15).

26 I den foreliggende sag finder Domstolen imidlertid efter høring af generaladvokaten, at den er i besiddelse af alle de oplysninger, der er nødvendige for at besvare de af den forelæggende ret forelagte spørgsmål, og at disse spørgsmål har været genstand for drøftelse for den.

De præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

27 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret i det væsentlige oplyst, om Bruxelles-konventionens artikel 1, stk. 1, første punktum, skal fortolkes således, at »borgerlige sager« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i denne bestemmelse, omfatter søgsmål, som fysiske personer i en kontraherende stat har anlagt mod en anden kontraherende stat med henblik på at opnå erstatning for den skade, som arvingerne til ofrene for handlinger begået af væbnede styrker i krigstid på den førstnævnte stats område har lidt.

28 Det bemærkes med det samme, at selv om Bruxelles-konventionen i overensstemmelse med dens artikel 1, stk. 1, første punktum, opstiller princippet, hvorefter dens anvendelsesområde er begrænset til »borgerlige sager, herunder handelssager«, definerer denne konvention hverken indholdet eller rækkevidden af dette begreb.

29 I den forbindelse bemærkes endvidere, at med henblik på i videst muligt omfang at sikre, at de kontraherende stater og de berørte personer har samme og ensartede rettigheder og forpligtelser i henhold til Bruxelles-konventionen, skal udtrykkene i nævnte bestemmelse ikke fortolkes som en ren henvisning til den ene eller den anden af de berørte staters nationale ret. Det fremgår således af Domstolens faste praksis, at begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager«, skal anses for at være et selvstændigt begreb, som skal fortolkes under hensyn dels til Bruxelles-konventionens mål og opbygning, dels til de almindelige principper, der kan udledes af de nationale retsordener under ét (jf. bl.a. dom af 14.10.1976, sag 29/76, LTU, Sml. s. 1541, præmis 3 og 5, af 16.12.1980, sag 814/79, Rüffer, Sml. s. 3807, præmis 7, af 14.11.2002, sag C-271/00, Baten, Sml. I, s. 10489, præmis 28, af 15.5.2003, sag C-266/01, Préservatrice foncière TIARD, Sml. I, s. 4867, præmis 20, og af 18.5.2006, sag C-343/04, ČEZ, Sml. I, s. 4557, præmis 22).

30 Ifølge Domstolen fører denne fortolkning til at udelukke visse former for søgsmål eller retlige afgørelser fra Bruxelles-konventionens anvendelsesområde, enten på grund af de faktorer, som karakteriserer retsforholdet mellem parterne i tvisten, eller på grund af tvistens genstand (jf. LTU-dommen, præmis 4, Rüffer-dommen, præmis 14, Baten-dommen, præmis 29, Préservatrice foncière TIARD-dommen, præmis 21, og ČEZ-dommen, præmis 22, samt dom af 1.10.2002, sag C-167/00, Henkel, Sml. I, s. 8111, præmis 29).

31 Domstolen har således fundet, at selv om visse tvister mellem en offentlig myndighed og en privatperson kan falde ind under konventionens anvendelsesområde, forholder det sig anderledes, når den offentlige myndighed udøver offentligretlige beføjelser (jf. LTU-dommen, præmis 4, Rüffer-dommen, præmis 8, Henkel-dommen, præmis 26, Baten-dommen, præmis 30, og Préservatrice foncière TIARD-dommen, præmis 22, samt dom af 21.4.1993, sag C-172/91, Sonntag, Sml. I, s. 1963, præmis 20).

32 Det er på baggrund af dette princip, at Domstolen har fastslået, at et nationalt eller internationalt offentligt organ, som gennemfører opkrævning af afgifter, som en privat skal erlægge til et nationalt eller internationalt offentligt organ for benyttelse af dettes tjenesteydelser, handler under udøvelse af offentlig myndighed, navnlig når denne benyttelse er tvungen og den eneste tilladte, og afgiftssatser, beregnings- og opkrævningsmåde fastsættes ensidigt over for forbrugerne (LTU-dommen, præmis 4).

33 Ligeledes har Domstolen fastslået, at begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager«, som omhandlet i Bruxelles-konventionens artikel 1, stk. 1, første punktum, ikke omfatter en sag, der er anlagt af en stat, som forestår forvaltningen af offentlige vandveje, mod den efter lovgivningen ansvarlige med henblik på at få erstattet omkostningerne i forbindelse med fjernelsen af et skibsvrag i henhold til en international forpligtelse, som forvaltningen har foretaget eller ladet foretage som et led i sin udøvelse af offentlig myndighed (Rüffer-dommen, præmis 9 og 16).

34 Søgsmål af denne karakter udspringer nemlig af udøvelse af offentlig myndighed af en af parterne i tvisten på grund af denne parts udøvelse af beføjelser, som er særligt vidtgående i forhold til de fælles retsregler, der finder anvendelse i forholdet mellem privatpersoner (jf. i denne retning Sonntag-dommen, præmis 22, Henkel-dommen, præmis 30, og Préservatrice foncière TIARD-dommen, præmis 30, samt dom af 5.2.2004, sag C-265/02, Frahuil, Sml. I, s. 1543, præmis 21).

35 Denne vurdering er så meget desto mere påkrævet, når det drejer sig om en tvist som den i hovedsagen omhandlede.

36 Baggrunden for det erstatningssøgsmål, som sagsøgerne i hovedsagen har anlagt mod Forbundsrepublikken Tyskland, er operationer, som blev gennemført af væbnede styrker under Anden Verdenskrig.

37 Således som generaladvokaten har anført i punkt 54-56 i forslaget til afgørelse, er der ingen tvivl om, at de operationer, som blev gennemført af de væbnede styrker, er et karakteristisk udtryk for statssuveræniteten, bl.a. derved at de blev besluttet unilateralt og bindende af de kompetente offentlige myndigheder og fremtræder som uadskilleligt forbundet med staternes udenrigs- og forsvarspolitik.

38 Heraf følger, at handlinger som dem, der ligger til grund for den af sagsøgerne i hovedsagen krævede erstatning og derfor for det erstatningssøgsmål, de sidstnævnte har anlagt ved de græske domstole, må anses for at være en følge af offentlig magtudøvelse fra den berørte stat på det tidspunkt, hvor disse handlinger blev begået.

39 Henset til den retspraksis, der er nævnt i præmis 30 i denne dom, er et søgsmål som det, der er anlagt ved den foreliggende ret, derfor ikke omfattet af det materielle anvendelsesområde for Bruxelles-konventionen som defineret i dennes artikel 1, stk. 1, første punktum.

40 En sådan fortolkning ændres ikke af sagsøgernes udførlige argumentation, hvorefter dels den sag, som disse har anlagt ved de græske domstole mod forbundsrepublikken Tyskland, må betragtes som en sag om ansvar af civilretlig karakter, som i øvrigt er omfattet af Bruxelles-konventionens artikel 5, nr. 3 og 4, dels at acta jure imperii ikke omfatter ulovlige eller retsstridige handlinger.

41 For det første har Domstolen allerede fastslået, at den omstændighed, at sagsøgeren handler på grundlag af et krav, som har sit udspring i en handling foretaget under udøvelsen af offentlig myndighed, er tilstrækkelig til, at søgsmålet ikke kan anses for omfattet af domskonventionens anvendelsesområde, uanset hvilke retsmidler national ret giver mulighed for i så henseende (jf. Rüffer-dommen, præmis 13 og 15). Den omstændighed, at den sag, der anlægges ved den forelæggende ret, fremstilles som havende civilretlig karakter, idet den har til formål at opnå økonomisk erstatning for økonomisk og ikke-økonomisk skade, tilføjet sagsøgerne i hovedsagen, er følgelig uden enhver relevans.

42 Endvidere er henvisningen til de kompetenceregler, der er nærmere opregnet i Bruxelles-konventionens artikel 5, nr. 3 og 4, uden betydning, eftersom spørgsmålet om, hvorvidt konventionen finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, logisk udgør et forudgående spørgsmål, som i tilfælde af en benægtende besvarelse, som i det foreliggende tilfælde, fritager retten for enhver analyse af de materielle regler, der er fastsat i denne konvention.

43 Endelig vedrører spørgsmålet om, hvorvidt den udøvelse af offentlig myndighed, som danner baggrund for hovedsagen, er lovlig eller ikke-lovlig, beskaffenheden af denne myndighedsudøvelse, og ikke det saglige område, den henhører under. Når dette saglige område i sig selv må anses for ikke at være omfattet af anvendelsesområdet for Bruxelles-konventionen, kan den ulovlige beskaffenhed af sådan myndighedsudøvelse ikke begrunde en anden fortolkning.

44 Desuden ville den antagelse, som sagsøgerne i hovedsagen har forsvaret i den forbindelse, hvis den blev godtaget, være af en sådan karakter, at den rejste forudgående spørgsmål vedrørende sagens realitet, endnu før Bruxelles-konventionens anvendelsesområde kunne bestemmes med sikkerhed. Sådanne vanskeligheder ville utvivlsomt være uforenelige med denne konventions opbygning og formål, der — som det fremgår af dennes præambel samt af Jenard-rapporten vedrørende Bruxelles-konventionen (EFT 1979 C 59, s. 1) — hviler på de kontraherende staters gensidige tillid til hinandens retssystemer samt retlige institutioner og skal garantere retssikkerheden gennem fastsættelse af ensartede regler om kompetencekonflikter i borgerlige sager, herunder handelssager, samt forenkling af formaliteterne med henblik på en hurtig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser fra de kontraherende stater.

45 Inden for samarbejdet om civilretlige spørgsmål præciserer Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 805/2004 af 21. april 2004 om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyrdelsesdokument for ubestridte krav, som i artikel 2, stk. 1, bestemmer, at den finder anvendelse på det civil- og handelsretlige område, desuden i samme bestemmelse, at »den [ikke] omfatter [...] statens ansvar for handlinger og undladelser under udøvelse af statsmagt (acta jure imperii)« uden herved at sondre

mellem, om nævnte handlinger eller undladelser er lovlige eller ej. En tilsvarende bestemmelse findes i artikel 2, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1896/2006 af 12. december 2006 om indførelse af en europæisk betalingspåkravsprocedure (EUT L 399, s. 1).

46 På ovenstående baggrund skal det første spørgsmål besvares med, at Bruxelleskonventionens artikel 1, stk. 1, første punktum, skal fortolkes således, at »borgerlige sager« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i denne bestemmelse, ikke omfatter søgsmål, som fysiske personer i en kontraherende stat har anlagt mod en anden kontraherende stat med henblik på at opnå erstatning for den skade, som arvingerne til ofrene for handlinger begået af væbnede styrker i krigstid på den førstnævnte stats område har lidt.

Det andet spørgsmål

47 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål er det ufornødent at besvare det andet spørgsmål.

Sagens omkostninger

48 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

Artikel 1, stk. 1, første punktum, i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse, ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Hellenske Republiks tiltrædelse og ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse, skal fortolkes således, at »borgerlige sager« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i denne bestemmelse, ikke omfatter søgsmål, som fysiske personer i en kontraherende stat har anlagt mod en anden kontraherende stat med henblik på at opnå erstatning for den skade, som arvingerne til ofrene for handlinger begået af væbnede styrker i krigstid på den førstnævnte stats område har lidt.

Underskrifter